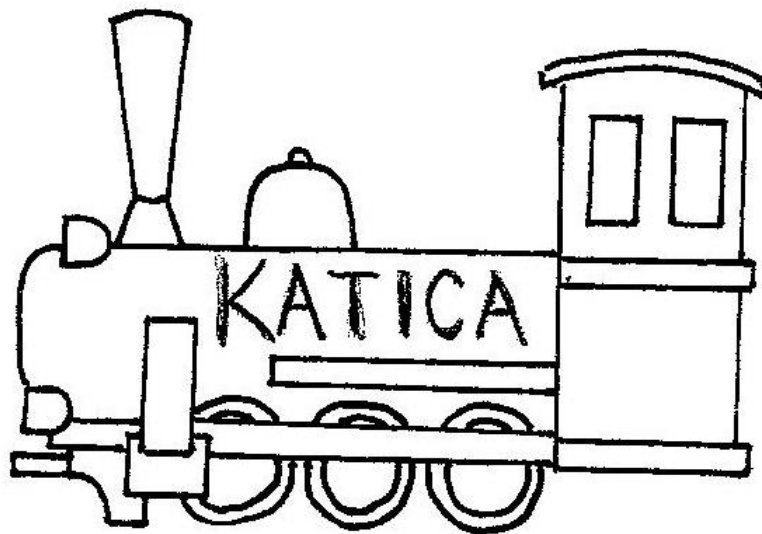

OSNOVNA ŠOLA ANTONA INGOLIČA SPODNJA POLSKAVA,
PODRUŽNICA PRAGERSKO

TURISTIČNI SPOMINEK MOJEGA KRAJA

PRAGERSKA KATICA

Avtorji: Ana Čelan, Ema Doberšek, Špela Hojnik, Kristina Jurgec, Jaš Kovač,
Katarina Mahmutović, Una Murko, Tinkara Soršak

Mentorici: Bojana Marin, prof. geog. in zgod.
Majda Vaupotič, dipl. vzg.

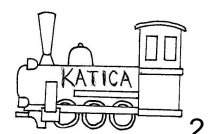
Pragersko, šolsko leto 2018/2019

ZAHVALA

Za pomoč pri izdelavi turistične naloge se iskreno zahvaljujemo gospe Mileni Furek. S svojim znanjem nam je obogatila nalogo z zanimivimi podatki in jo lektorirala. Hvala gospodu Ivu Tisaju in gospodu Davidu Vodušku za pomoč pri izdelavi turističnega spominka Pragerskega. Posebno zahvalo namenjamo gospodu Mateju Arnušu ter Krajevni skupnosti Pragersko Gaj. Naše ideje je KS sprejela z navdušenjem in s podporo ter projekt tudi finančno podprla.

Prav tako se za vso pomoč zahvaljujemo ravnateljici šole gospe Danici Veber ter hišniku Miru Brdniku, slednjemu predvsem za pomoč pri pripravi turistične tržnice.

Ne nazadnje gre posebna zahvala našima mentoricama za kopico potrpljenja in številne spodbude ter vsem ostalim, ki so in še bodo kakorkoli sodelovali pri našem delu.

POVZETEK

ŠOLA: Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava, Podružnična šola Pragersko, Pionirska ulica 13, 2331 Pragersko

Telefon: 02 80 33 120 Telefaks: 02 80 33 122 E-pošta: tajnistvo@ingoliceva.si

NASLOV RAZISKOVALNE NALOGE: Pragerska Katica

Avtorji:

Ana Čelan, 7. razred

Kristina Jurgec, 7. razred

Una Murko, 9. razred

Emma Doberšek, 7. razred

Jaš Kovač, 7. razred

Tinkara Soršak, 7. razred

Špela Hojnik, 7. razred

Katarina Mahmutović, 7. razred

Mentorici: Bojana Marin, prof. zgodovine in geografije in Majda Vaupotič, dipl. vzg.

Ljudje v sodobnem času vedno raje potujemo in raziskujemo tako bližnjo kot daljno okolico in svet. Svoja doživetja zabeležimo s fotografiranjem, pogosto pa tudi s predmeti, z izdelki, drobnimi pozornostmi in darili, ki jih prinesemo s potepanj in nas spominjajo na prijetna doživetja.

Ker tudi Pragersko postaja vedno zanimivejši in turistično privlačen kraj, smo se vprašali, kaj lahko s seboj odnesejo obiskovalci našega kraja. Žal pred nastankom turistične naloge te možnosti niso imeli, saj tipični turistični spominek Pragerskega ni obstajal.

Ustvarili smo nekaj predlogov za spominek Pragerskega. Pri oblikovanju smo izhajali iz značilnosti našega kraja ter pokrajine, ki ga obdaja. Prav tako smo spominke povezali v zgodbo, v kateri se prepletajo tako ustno izročilo kot naravna in kulturna dediščina Pragerskega in njegove bližnje okolice.

Na razvoj Pragerskega je zagotovo najbolj vplivala železnica, saj se je kraj začel naglo razvijati po letu 1846, ko je skozenj zapeljal prvi vlak. Tudi danes je Pragersko pomembno železniško križišče severovzhodne Slovenije, zato tega dejstva nismo mogli spregledati. Katica, muzejska lokomotiva, ki stoji ob železniški postaji, je tako postala glavni motiv našega turističnega spominka.

V nalogi smo predstavili tudi načine promoviranja turističnega spominka, možnosti ponudbe in prodaje ter izdelali osnovno finančno konstrukcijo.

Ključne besede: Pragersko, lokomotiva, Katica, magnet, turistični spominek

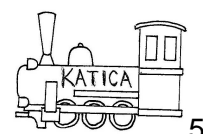
KAZALO

1 UVOD.....	6
2 TEORETIČNI DEL.....	7
2.1 Turistični spominek	7
2.2 Kratka predstavitev Pragerskega	7
2.3 Turistični spominki Pragerskega	11
3 RAZISKOVALNI DEL NALOGE.....	14
3.1 Predstavitev izbrane teme.....	14
3.2 Metodologija dela.....	14
3.2.1 Cilji našega dela	14
3.2.2 Hipoteze	14
3.3 Anketa	14
3.3.1 Rezultati ankete.....	15
3.4 Intervjuji	17
3.5 Ugotovitve.....	18
4 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA	19
4.1 Predstavitev turističnega spominka Pragerskega	19
4.2 Operativni načrt.....	19
4.2.1 Sodelavci.....	20
4.3 Magnet »Pragerska Katica«	20
4.3.1 Od kod ime Katica?	21
4.4 Obesek »Pragerska Katica«	22
4.5 Glina »Pragerska Katica«	23
4.6 Keksi »Pragerska Katica«	23
5 FINANČNI NAČRT TURISTIČNEGA PROIZVODA	25
5.1 Stroški materiala	25
6 TRŽENJE IN PROMOCIJA.....	26
7 ZAKLJUČEK.....	28
8 OSNUTEK PREDSTAVITVE NA TURISTIČNI TRŽNICI	29
9 VIRI IN LITERATURA.....	30
10. PRILOGE	I
10.1 Anketni vprašalnik.....	I
10.2 Prošnja za donatorstvo	II

KAZALO SLIK

Slika 1: Današnja podoba Pragerskega dvorca – vhod.....	8
Slika 2: Železniška postaja	8
Slika 3: Opekarna Steinklauber Pragersko	9
Slika 4: Vodni stolp	9
Slika 5: Katica	10
Slika 6: Streški center Gaj iz zraka	10
Slika 7: Pot ob ribniku.....	11
Slika 8: Razglednica iz preloma stoletij.....	12
Slika 9: Primerjava med leti 1935 in 2006.....	13
Slika 10: Stara razglednica Pragerskega, kolodvor.....	13
Slika 11: Ali anketirani Pragerčani kupujejo spominke	15
Slika 12: Katere spominke kupujejo anketiranci.....	15
Slika 13: Najpomembnejše pri nakupu/izbiri spominka	16
Slika 14: Značilnost Pragerskega, upodobljena na turističnem spominku	16
Slika 15: Podoba, ki najbolj simbolizira Pragersko.....	17
Slika 16: Učenka pri izdelavi vzorca magneta.....	21
Slika 17: Glineni magnetki	22
Slika 18: Obeski "Pragerska Katica"	23
Slika 19: Piškoti "Pragerska Katica".....	24
Slika 20: Instagram "pragerska_katica"	26

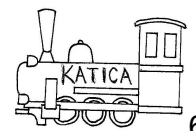

1 UVOD

Učenci 7. razreda Osnovne šole Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnice Pragersko, smo se v letošnjem šolskem letu odločili, da bomo sodelovali na 33. državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava, ki ga razpisujeta Turistična zveza Slovenije in Zavod RS za šolstvo. Tokratna tema Turistični spominek nam je bila zelo zanimiva, ker tudi sami, kadar potujemo, radi kupujemo najrazličnejše spominke. Po nekaj uvodnih sestankih, ko smo staknili glave in nizali najrazličnejše ideje, kako bi se naloge sploh lotili, so se nam počasi porajale ideje, kaj bi lahko izdelali za turistični spominek Pragerskega. Pri tem smo si pomagali tudi s turističnimi nalogami naše šole, pripravljenimi že v preteklih letih.

Ob idejni zasnovi turističnega spominka smo razmišljali tudi o primernem materialu za izdelavo. Odgovor se nam je tako rekoč ponujal na dlani. Pragersko je namreč od leta 1900, ko je Franz Ivan Steinklauber odkril bogato nahajališče gline, povezano s kopanjem le-te.

Našo idejo smo predstavili članom Turističnega društva Breza ter predstavnikom KS Pragersko Gaj, ki so bili nad nalogo navdušeni in nam obljubili kakršnokoli pomoč pri sami izvedbi projekta.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Turistični spominek

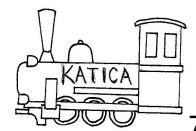
V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je zapisano, da je spominek »stvar, izdelek za spomin, v spomin na koga ali na kaj« (SSKJ, spominek, 2018). Spominki so lahko predmeti ali tudi spoznanja, ki nas spominjajo na posebnosti nekega okolja, dežele, doživetja. Te predmete, spoznanja in/ali darila prinesemo v svoje domače okolje, da nam ob pogledu ali uporabi obudijo prijetne spomine. Z izdelavo predmetov, ki imajo spominsko vrednost, se ukvarja spominkarstvo. Pri tej dejavnosti ne gre samo za načrtovanje in izdelovanje spominkov, temveč tudi za prodajo in trženje, prav tako pa je lahko spominkarstvo dejavnost zbiranja spominkov.

Paleta spominkov je lahko zelo pestra, raznolika. Skozi zgodovino se je ponudba spominkov vedno razvijala in dopolnjevala, tako da imamo danes na tržišču zelo bogato ponudbo. Spominke lahko razdelimo po različnih kriterijih, in sicer glede na posamezne vrste spominkov, lokacijsko vezanost spominka, način izdelave in prodaje ter funkcijo spominka.

Glede na lokacijo so spominki lahko hišni, krajevni, regionalni ali državni. V naši nalogi se ukvarjamo s krajevnimi spominki. Glede na način izdelave so lahko unikatni, maloserijski in velikoserijski, tudi industrijski spominki. Mi smo se usmerili v izdelavo maloserijskih spominkov. Prodajajo se lahko v trgovinah, namenjenih prodaji spominkov, v spominkarskih kioskih, v muzejskih trgovinah, ob občasnih priložnostih, kot so prireditve, nastopi, različni dogodki, lahko pa tudi po internetu. V empiričnem delu naše naloge smo predvideli, kje bi lahko prodajali turistične spominke Pragerskega. Spominki lahko imajo uporabno funkcijo, dekorativno, pa tudi promocijsko in reprezentativno, slednjo predvsem, kadar gre za spominke v vlogi poslovnih, promocijskih in protokolarnih daril. Mi smo oblikovali tako uporabnega kot dekorativnega. Med spominke po posameznih zvrsteh med drugim sodijo: turistični vodiči, poštna znamke, razglednice, zemljevidi oz. turistične karte, zloženke, prospekti in drugi tiskarski izdelki, maskote, lutke, glasbila, miniaturre, kulinarčni in gastronomski spominki, spominki s področja zdravega življenja, športa, izobraževalni spominki, igre in igrače, spominki za razvedrilo, izdelki domačih in umetnostnih obrti ter še številni drugi.

2.2 Kratka predstavitev Pragerskega

Pragersko je urbano naselje, ki leži na jugozahodnem obrobju Dravskega polja, pod obronki Pohorja, ob križišču železniških prog iz Ljubljane proti Mariboru in Avstriji ter Ptujju in Madžarski ter ob magistralni cesti Slovenska Bistrica–Ptuj. Kraj se imenuje po enem izmed lastnikov dvorca, ki stoji v neposredni bližini, na ravnini med Spodnjo Polskavo in Pragerskim, nekoliko odmaknjen od glavne ceste, obdan z bujnim drevjem in zaradi tega tudi prikrit našim pogledom. Skromne najdbe iz časa neolitika na območju občine Slovenska Bistrica kažejo na to, da je bilo Pragersko sicer naseljeno že v neolitski dobi. V času Rimljanov je mimo Pragerskega potekala cesta, ki je povezovala Celje s Ptujem, po kateri so vozili tovorni vozovi ter potovali vojaki na konjih in peš. Po propadu rimskega imperija o življenju na območju Pragerskega ni veliko podatkov. Zаметki Pragerskega se ponovno pokažejo v 16. stoletju, ko je Ivan Aigl zgradil dvorec v neposredni bližini današnjega kraja. Eden od kasnejših lastnikov je bil tudi Krištof Prager, ki je v dvorcu bival med letoma 1581 in 1594, ko je umrl. Prav po Krištofu Pragerju je naš kraj dobil tudi ime. Takrat so okoli dvorca zgradili nekaj hiš in lahko začnemo govoriti o Pragerskem kot naselju (Pajtler, 2006).

Slika 1: Današnja podoba Pragerskega dvorca – vhod

(Avtor: Jaš Kovač, 2018.)

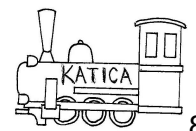
Kraj je dobil svojo pravo podobo šele, ko se je začela gradnja železniške proge Dunaj–Trst. Ko je leta 1846 skozi kraj zapeljal prvi vlak, se je kraj začel naglo razvijati. Od takrat je življenje v kraju neposredno povezano z železnico. Prav zaradi železnice so se na Pragersko začeli priseljevati ljudje iz različnih krajev po Sloveniji, ki so tukaj dobili zaposlitev. Večina si je tukaj ustvarila dom (Pajtler, 2006).

Slika 2: Železniška postaja

(Vir: TB Breza.)

Življenje na Pragerskem je bilo 36 let odvisno samo od železnice, dokler ni leta 1900 prišel v kraj Franz Ivan Steinklauber in odkril bogato nahajališče gline. To ga je spodbudilo, da je leta 1904 na Pragerskem odprl opekarno. Glino so najprej kopali v neposredni bližini opekarne, ko pa je pošla, so začeli kopati na drugem mestu, a še vedno v bližini opekarne, predvsem zaradi lažjega in cenejšega prevoza. Ko so kopanje v glinokopu opustili, ga je

zaradi bogate podtalnice kmalu zalila voda. Tako je nastalo 14 glinokopov, v katere so ribiči naselili ribe in so jih domačini poimenovali kar Pragerski ribniki (Pajtler, 2006).

Slika 3: Opekarna Steinklauber Pragersko

(Vir: Digitalna knjižnica Slovenije.)

Med železniško postajo in opekarno stoji vodni stolp, ki je bil zgrajen v začetku prejšnjega stoletja in je do danes le malenkostno spremenil zunanjo podobo. Namenjen je bil zbiranju vode za napajanje parnih lokomotiv. V prvem nadstropju stolpa sta dva velika bazena in en manjši, v katere so črpali vodo, ki je na osnovi prostega pada tekla skozi posebno napravo v parne lokomotive, ki so se ustavile na postaji Pragersko. Maksimalna skupna zmogljivost rezervoarjev je 60.000 litrov. Bazeni so s cevjo pod zemljo povezani s pipo na drugi strani železnice. Z vodnim stolpom danes upravlja TD Breza Pragersko-Gaj (Lah, 2017).

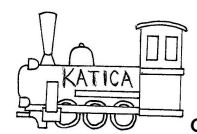
V pritličju vodnega stolpa je zbirka železniških eksponatov, ob posebnih priložnostih pa se tam zvrstijo razne razstave, med drugimi tudi razstava velikonočnih pirhov in vsakoletna razstava »Iz naše polpretekle zgodovine« (Pajtler, 2006).

Slika 4: Vodni stolp

(vir: TB Breza.)

Značilno podobo Pragerskemu danes daje tudi muzejska lokomotiva Katica, ki je bila izdelana leta 1893 na Madžarskem (Austrian Steam Base, 2017). Vozila je po železniških progah Jugoslavije, zato ima registrsko oznako JŽ-125 037. Voziti je prenehala v 70-ih letih prejšnjega stoletja, po »upokojitvi« so jo pustili na Pragerskem. Pred nekaj leti pa so v lopi

nekdanje razkuževalnice za sadje, ki stoji v sredini trikotnega železniškega križišča, našli 5 muzejskih vagonov. Tri tretjerazredne, enega, ki je pol prvorazredni in pol drugorazredni, ter enega, ki ima notranjost razdeljeno na celice in so ga uporabljali Italijani za prevoz taboriščnikov oz. zapornikov. Člani TD Breza so izrazili željo, da bi enega od tretjerazrednih vagonov imeli na Pragerskem kot »družbo« Katica. Po nekaj zapletih z vandali in prevozom zdaj vagon stoji ob Katici in ga člani TD Breza občasno izkoristijo za različne razstave (Furek, 2017; Munda, 2017).

Slika 5: Katica

(Avtor: Jakob Mlakar, 2017.)

Danes je Pragersko znano tudi po Strelskem centru Gaj, ki se nahaja kilometer jugovzhodno od centra kraja. Gre za najmodernejšo športno strelišče v državi. Nova dvorana, ki sprejme tudi do 1100 ljudi, stoji tik ob strelišču za glinaste golobe. Namenjena je tako strelskim tekmovanjem kot tudi kulturnim in zabavnim prireditvam. Vsako leto tam poteka vsaj eno večje tekmovanje. Zadnje večje je bilo leta 2017, ko je tam potekala tekma za svetovni pokal v različnih kategorijah, največje pa se je zgodilo leta 2015: evropsko prvenstvo v streljanju na glinaste golobe. Na strelišče smo domačini še posebej ponosni, saj večja tekmovanja v kraj privabijo precej tujcev, ki so na prvenstvu ves teden in imajo dovolj časa, da v miru spoznajo naš kraj (Info-Slovenija, 2017).

Slika 6: Strelski center Gaj iz zraka

(Vir: Info Slovenija, 2006.)

V neposredni bližini kraja in strelišča so ribniki, ki so nastali zaradi izkopavanja gline. Ko je podtalnica zalila glinokop, so ribiči v njih naselili ribe in so nastali ribniki. Z njimi trenutno upravlja RD Slovenska Bistrica, pri urejanju okolice pomaga tudi KS Pragersko-Gaj. Ob

največjem ribniku, t. i. Gajskem ribniku poteka učno-rekreacijska pot s trim postajami in nekaj ribiškimi pomoli. Ta ribnik je zaradi svojih rib najbolj priljubljen med ribiči, ki tja pridejo tudi za več dni. V ribnikih domujejo različne vrste rib, med njimi krap, ščuka, som, smuč, somič, babuška, pa tudi race, družina labodov in druge ptice. Na ribniku se pojavi tudi redka štiriperesna marzilija (Po poti z ribniško deklico, 2015).

Slika 7: Pot ob ribniku

(Avtor: Jakob Mlakar, 2017.)

Med vsemi temi znamenitostmi se na Pragerskem najdejo tudi različne zgradbe, ki segajo v 19. oz. 20. stoletje, npr. vila Nekrep, vodni stolp in rdeča hiša, ki so spomeniško zaščiteni, pa še vila Klasinc, vila Verlak, kulturni dom. Domačini smo na vse posebnosti našega kraja izjemno ponosni (Furek, 2017; Po poti z ribniško deklico, 2015).

2.3 Turistični spominki Pragerskega

Ali obstaja turistični spominek našega kraja, smo se vprašali takoj na začetku našega raziskovanja. Že zelo hitro smo ugotovili, da Pragersko še nima tipičnega spominka, ki bi se prodajal, podarjal in ponujal ob najrazličnejših priložnostih. Ob prebiranju literature in v intervjujih smo izvedeli, da je Turistično društvo Breza v preteklosti organiziralo natečaj za turistični spominek kraja. Prijavilo se je nekaj krajevnih obrtnikov, umetnikov in zanesenjakov. Nekdanja predsednica društva, gospa Milena Furek, nam je nekatere primerke, ki so bili izdelani v ta namen, tudi pokazala. Ugotovili smo, da se noben izmed njih danes nikjer ne pojavlja in da je ta natečaj med krajani že utonil v pozabo. Na Pragerskem so natečaj nazadnje izvedli leta 2008. Sodelovalo je 8 umetnikov, ki so predstavili svoje izdelke. Zmagovalni izdelek je bil graviran stekleni kozarec, povezan z dogajanjem na strelišču. Sodelujoči so izdelovali tudi magnete, kazalke, obeske.

V monografiji Pragersko skozi čas nas je presenetilo dejstvo, da je bilo Pragersko v preteklosti zelo bogato upodobljeno na razglednicah, ki danes veljajo prav tako za turistični spominek. Pisanje razglednic s počitnic je ob moderni uporabi komunikacijskih sredstev skoraj že utonilo v pozabo. Glede na rezultate opravljene ankete in naših izkušenj lahko sklepamo, da pa ljudje še vedno kupujejo razglednice krajev, ki jih obišejo, za lasten spomin, torej kot spominek.

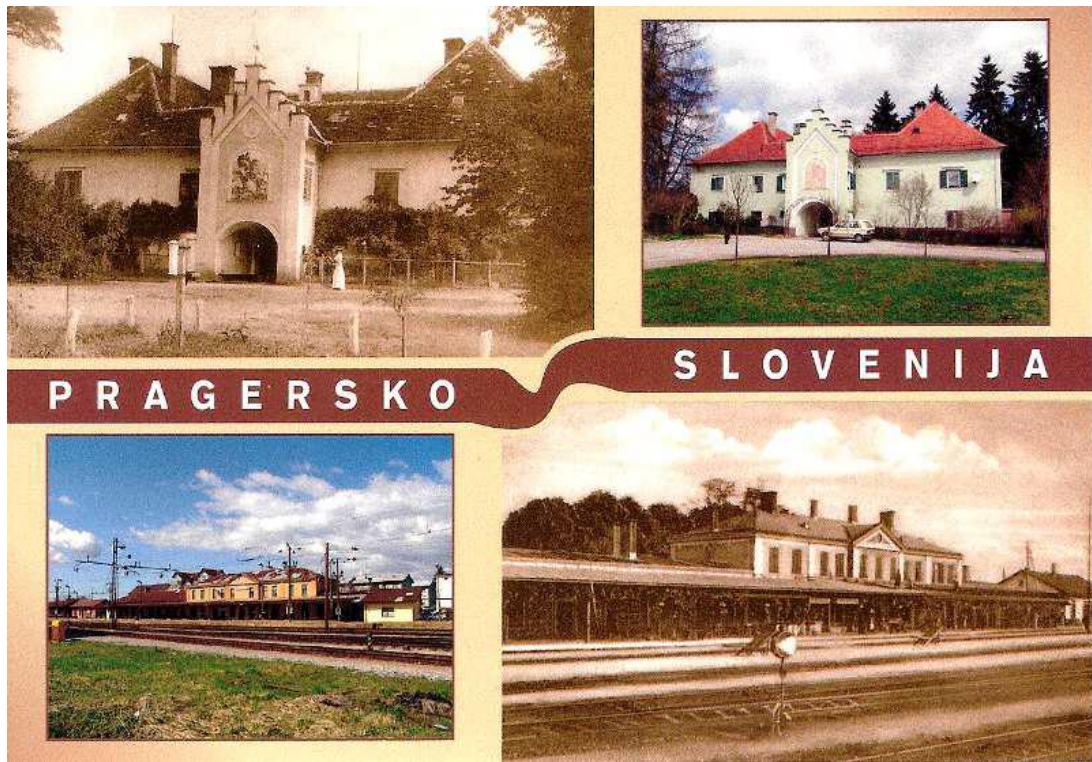
Najstarejša znana razglednica Pragerskega izhaja iz leta 1898. Razglednice človeku ponujajo estetski, umetniški, etnološki, sociološki in zgodovinski užitek. Pragersko kot majhen kraj v preteklosti ni bil posebno zanimiv za izdajo razglednic. Če pa ga primerjamo z drugimi slovenskimi kraji, lahko ugotovimo, da količina izdanih razglednic le ni bila tako majhna. Sklepamo lahko, da so v preteklosti turistično tržno blago znali uporabljati tudi na Pragerskem in je bila ponudba dokaj pestra. Kot motivi na razglednicah se najpogosteje pojavljajo železniška postaja, Steinklauberjeva opekarna, šola, grad in gostilne. Dejstvo, da je najpogosteje kot simbol Pragerskega upodobljena prav železniška postaja, nam je potrdilo našo izbiro o simbolu turističnega spominka Pragerskega, muzejske parne lokomotive Katice. Za izdelavo nove razglednice Pragerskega se nismo odločili, ker ne bi imeli pogojev za uresničitev take ideje.

Slika 8: Razglednica iz preloma stoletij

(Vir: TD Breza, 2006.)

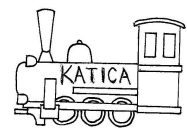
Slika 9: Primerjava med leti 1935 in 2006

(Vir: TD Breza, 2009.)

Slika 10: Stara razglednica Pragerskega, kolodvor

(Vir: TB Breza, 2006.)

3 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

3.1 Predstavitev izbrane teme

Učenci v turističnem krožku smo izdelali raziskovalni načrt. Zbrali smo predloge in oblikovali skupno raziskovalno temo. Že iz uvodnih idej smo spoznali, da si vsi iz potovanj radi prinesemo kakšen spominek. Med pogovorom smo ugotovili, da pri izbiri odigra pomembno vlogo videz spominka. Izberemo si spominek, ki nam je všeč zaradi njegove zunanosti. Kar pomembno vlogo odigra tudi cena, ki smo jo pripravljene plačati za spominek. Pri izbiri je velikokrat pomembna tudi njegova uporabna vrednost.

3.2 Metodologija dela

Pri izdelavi naloge smo uporabili različne oblike dela, med drugimi:

- možgansko nevihto, s katero smo izbrali naslov in zamisel naloge;
- raziskovanje domačega kraja s pomočjo pisnih, ustnih in slikovnih virov ter literature;
- anketo in intervjuje oz. razgovore z dolgoletno predsednico Turističnega društva Breza gospo Mileno Furek in predsednikom KS Pragersko Gaj gospodom Matejem Arnušem.

3.2.1 Cilji našega dela

Pri delu nas je vodil naš osnovni cilj:

- izdelava turističnega spominka Pragerskega.

Ob tem smo si postavili še druge cilje in namene našega raziskovalnega in projektnega dela:

- poskrbeti za promocijo Pragerskega;
- pripraviti načrt prodaje oz. ponudbe turističnega spominka;
- razvijanje domišljije in kreativnosti ob oblikovanju zgodbe in izdelavi spominka;
- spodbujanje uporabe lokalnih surovin in ekoloških materialov;
- razvijanje odnosa do kulturne in naravne dediščine;
- razvijanje ročnih spretnosti.

3.2.2 Hipoteze

Preden smo se lotili izdelave turističnega spominka, smo z anketo preučili odnos Pragerčanov do spominkov. Zanimalo nas je, ali Pragerčani kupujejo spominke, katere vrste spominkov so jim najljubše in jih kupijo najpogosteje ter katero znamenitost Pragerskega bi upodobili na turističnem spominku. Postavili smo naslednje hipoteze:

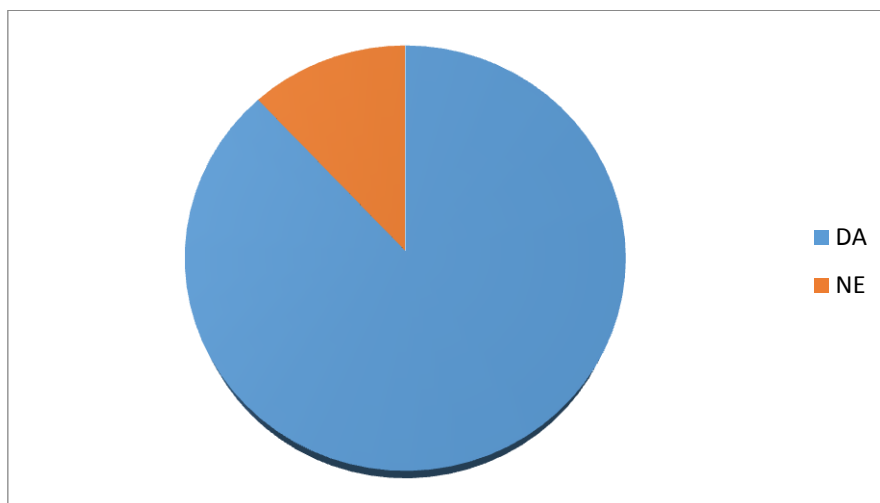
- Hipoteza 1 (H1): Večina anketirancev kupuje turistične spominke.
- Hipoteza 2 (H2): Večini anketirancev je pri nakupu turističnega spominka pomembna cena.
- Hipoteza 3 (H3): Na turističnem spominku Pragerskega bi večina anketirancev upodobila lokomotivo.

3.3 Anketa

V sklopu raziskovalnega dela smo uporabili anketni vprašalnik, ki je dodan v prilogi. Anketo je ustrezno izpolnilo 250 oseb, od tega 100 učencev podružnične šole Pragersko, 50 oseb, starih od 14 do 25 let, 50 oseb, starih od 26 do 65 let, ter 50 oseb, starih nad 65 let. Sodelovalo je 140 žensk in 110 moških.

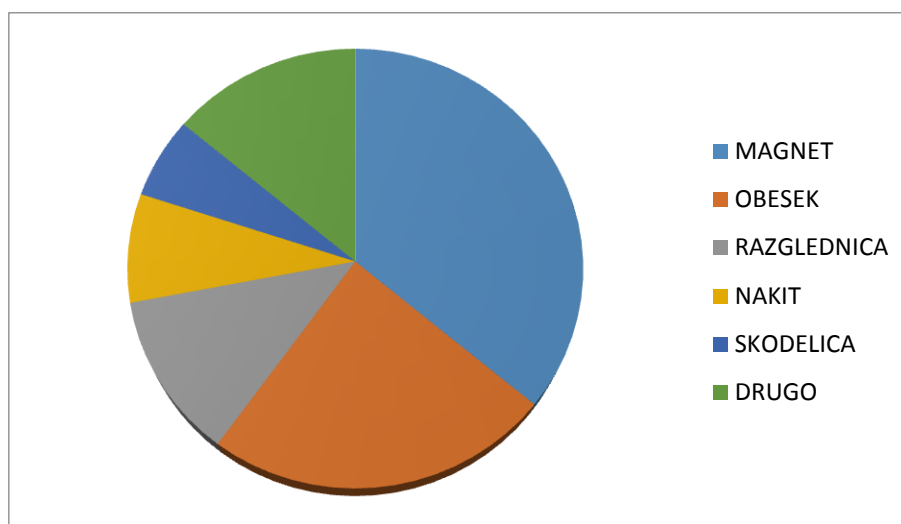

3.3.1 Rezultati ankete

Slika 11: Ali anketirani Pragerčani kupujejo spominke

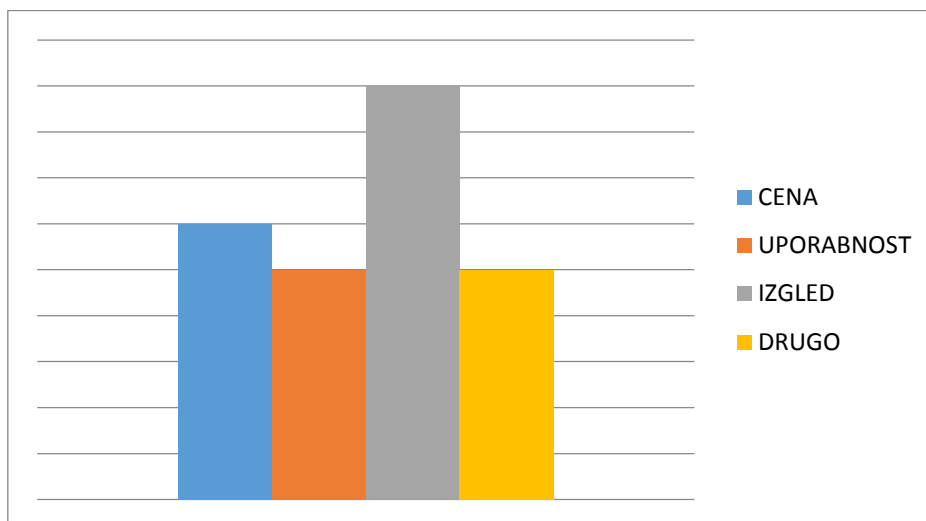
Velika večina vseh anketirancev kupuje spominke, samo dobrih 10 % spominkov ne kupuje.

Slika 12: Katere spominke kupujejo anketiranci

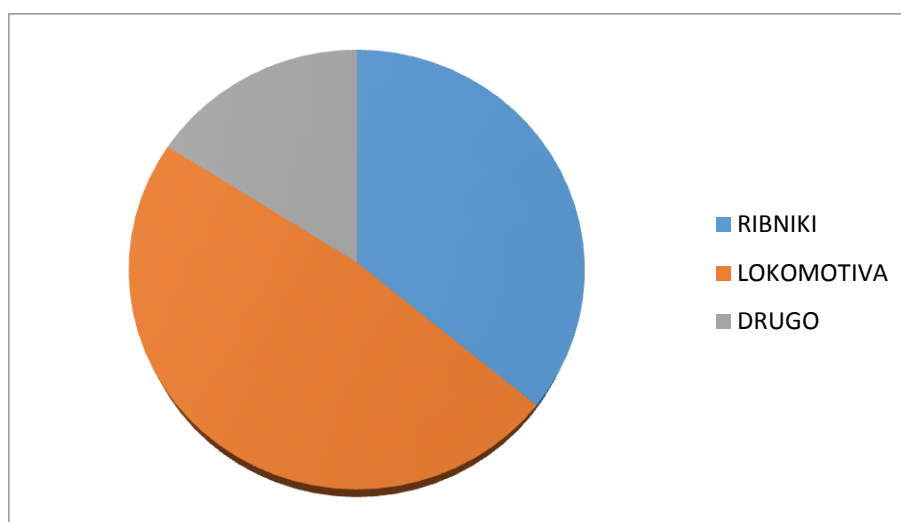
Največ anketiranih Pragerčanov za spominek kupi magnet, drugi najpogostejši odgovor je bil obesek, nato si sledijo razglednica, nakit in skodelica. Približno 35 % anketirancev je zapisalo druge vrste spominkov, med katerimi prevladujejo razna oblačila, kot so majice in kape, igrače, kipci, knjige.

Slika 13: Najpomembnejše pri nakupu/izbiri spominka

Veliki večini anketirancev je pri nakupu spominka najpomembneje, da jim je spominek všeč, da lepo izgleda. Kot drugi najpogostejši odgovor se je izkazala cena izdelka, takoj za njo je anketirancem pomembno, da je spominek tudi uporaben oz. praktičen. Med drugimi odgovori se pojavlja še velikost, material in embalaža.

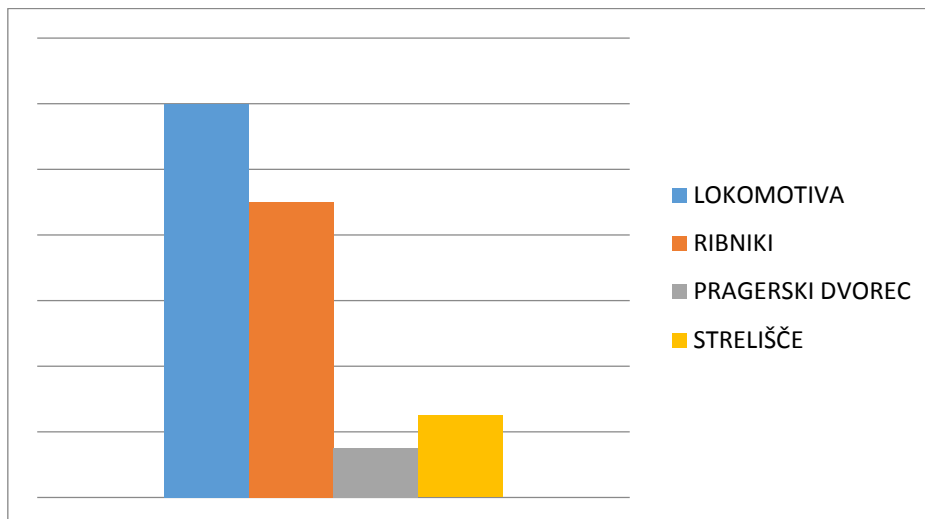

Slika 14: Značilnost Pragerskega, upodobljena na turističnem spominku

Nekaj manj kot polovica anketirancev bi na turističnem spominku Pragerskega upodobila lokomotivo, približno 30 % bi za podobo Pragerskega izbralo ribnike. Med drugimi odgovori so navedli vodni stolp, opekarno, strelišče in pragerski dvorec.

Slika 15: Podoba, ki najbolj simbolizira Pragersko

Pri zadnjem vprašanju ankete so anketiranci morali obkrožiti sliko, ki najbolj simbolizira podobo Pragerskega. Tudi pri tem je v odgovoru prevladovala lokomotiva, sledijo ji ribniki. Zelo malo anketirancev se je odločilo za pragerski dvorec in strelišče.

3.4 Intervjuji

Ob začetku našega raziskovanja smo se oktobra sestali z gospo Mileno Furek, ki smo ji najprej predstavili osnovno idejo. Kot dolgoletna predsednica Turističnega društva Breza nam je z veseljem prisluhnila. Naš cilj jo je zelo zanimal, zato je z veseljem z nami delila tudi svoje predloge. Pogovarjali smo se o možnostih razširitve naše ideje in kako jo realizirati. Gospa Milena Furek nam je zelo pomagala pri boljši usmeritvi naše naloge ter pri povezavi s krajevno skupnostjo. Tako smo naš intervju ter razgovor zaključili z velikim zadovoljstvom, da se bo uresničevanje naše ideje kmalu pričelo.

Ko smo pregledali rezultate ankete in po pogovoru z gospo Mileno Furek, se nam je za simbol Pragerskega zdela najprimernejša lokomotiva Katica, saj prispeva k bogatenju zgodovine Pragerskega. Po mnogih predlogih (šilce, kapa z napisom Pragersko, obeski za ključke, razglednice) smo se odločili, da bo naš vodilni spominek za Pragersko magnet. Pri tej odločitvi so nam pomagali tudi anketiranci, ki so kot najpogostejšo vrsto spominka navedli prav magnet. Gospa Milena Furek nam je svetovala, naj bo izdelek narejen iz materialov, ki jih lahko najdemo na Pragerskem. Strinjali smo se, da bi spominki bili narejeni iz gline, saj je Pragersko izjemno povezano z glino. Na Pragerskem je namreč aktivno obratovala opekarna. Nastala je zaradi nahajališč gline v okolici današnjih pragerskih ribnikov, kjer so dolgoletno kopali glino. Med pogovorom smo razmišljali tudi o majicah, kapah s potiskom, skodelicah. Strinjali smo se, da mora biti izdelek uporaben, saj je to pri turistih oziroma potencialnih kupcev zelo zaželeno.

Ustavili smo se pri vprašanju, kje bi lahko turistični spominek Pragerskega sploh prodajali in kolikšna naj bo cena. Gospa nam je svetovala, naj se obrnemo na oskrbnike pragerskih znamenitosti, kot so vodni stolp, strelišče, železnica, pragerska graščina, saj bi tako najlaže prišli do kupcev. Omenila je tudi razne prireditve, ki so na Pragerskem že tradicionalne in poudarila, da bi tudi ob teh priložnostih lahko prodajali in ponujali spominke.

V mesecu novembru smo se sestali s predsednikom KS Pragersko Gaj, gospodom Matejem Arnušem. Predstavili smo mu naše delo in ga prosili za kakršnokoli pomoč. Dogovorili smo

se, da bo idejo o turističnem spominku Pragerskega predstavil na seji KS, kjer se bodo skušali dogovoriti tudi o morebitnih sredstvih, ki bi jih KS lahko namenila za ta projekt. Zelo smo bili veseli, ko smo v začetku novega leta dobili potrditev, da bo KS donirala sredstva za raziskovalno turistično nalogo. To dejstvo nas je zelo spodbudilo in navdušilo, saj potrjuje tudi to, da je KS zelo pomembno tako promoviranje našega kraja kot tudi sodelovanje z nami, učenci OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnice Pragersko.

3.5 Ugotovitve

Raziskovalnega dela naše naloge smo se najprej lotili s pomočjo ankete in nekaj predpostavkami. Rezultati ankete so nam pokazali, da večina anketirancev kupuje spominke. S tem smo lahko potrdili prvo hipotezo. Druge hipoteze, v kateri smo predvidevali, da bo večini sodelujočih pri nakupu spominka najpomembnejša cena, nismo potrdili. Izkazalo se je, da jim je pomembnejša estetska vrednost, da jim je spominek torej všeč že na pogled. Ko smo primerjali starostne skupine, se je pokazalo, da so mlajši anketiranci to še bolj poudarili. Našo tretjo hipotezo, ki je predpostavljala, da bi na turističnem spominku Pragerskega upodobili lokomotivo, lahko tako rekoč dvakratno potrdimo, saj so anketiranci to tako zapisali v obliki prostega odgovora, kot tudi izbrali sliko lokomotive med motivi, ki najbolj simbolizirajo Pragersko.

Raziskovanje smo nadaljevali z intervjuji, ki so nam pomagali razvijati ideje o oblikovanju, izdelavi in prodaji turističnega spominka. Dobili smo ideje in obljube pomoči za promocijo, prav tako smo si zagotovili potrebna finančna sredstva za izvedbo naših idej.

Na podlagi ugotovitev, do katerih smo prišli s pomočjo anketnega vprašalnika in intervjujev, smo sklenili, da na turističnem spominku upodobimo lokomotivo. Prav tako smo se odločili, da mora biti material, iz katerega bo naš izdelek, zagotovo glina, saj je ta odločilno povezana s Pragerskim.

4 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

4.1 Predstavitev turističnega spominka Pragerskega

Želeli smo ustvariti tako uporaben kot tudi dekorativen spominek. Odločili smo se, da bomo naredili magnet, saj smo glede na lastne izkušnje in rezultate ankete sklepali, da si jih ljudje radi in pogosto kupujemo. Da pa bi ta najbolje predstavljal Pragersko, smo za motiv izbrali lokomotivo Katica. Po brskanju po literaturi, opravljenih intervjujih in analizi stanja se nam je muzejska lokomotiva Katica izluščila kot najbolj tipični simbol našega kraja. Želeli smo, da bi bil tudi material, iz katerega bo spominek magnet izdelan, povezan s Pragerskim. Ker vemo, da so včasih na Pragerskem in v njegovi okolici kopali glino, smo se odločili, da bo magnet izdelan iz gline. Izgradnja opekarne Franca Steinklauberja je bila namreč drugi pomemben mejnik, ki je vplival na razvoj in naselitev kraja. K izgradnji opekarne na tem mestu je pripomoglo bogato nahajališče kvalitetne gline, pa tudi bližina železnice, tako da so lahko opeko prodajali tudi v oddaljene kraje. V tistem času je bila ta opekarna ena najmodernejših, saj je bil vanjo speljan tudi industrijski tir. Kasneje so neposredno ob opekarni zgradili še hišo za delavce, ki je še danes ena najzanimivejših stavb v kraju, znana pod vzdevkom »rdeča hiša«. Danes se na Pragerskem glina več ne koplje, čeprav nahajališča še vedno obstajajo. Zanimivo bi bilo ponovno obuditi staro tradicijo, zato si želimo, da bi se glina na Pragerskem spet začela uporabljati. Pobrskali smo po spletu in ugotovili, da ima glina tudi zdravilni učinek. Uporablja se lahko v lepotne namene, za različne obrazne maske, za čiščenje kože, zdravljenje raznih ran, čiščenje notranjih organov. Pitje gline pomaga pri slabokrvnosti, driski, zastrupitvah. Za pitje je potrebna glina v prahu, ki se raztopi v vodi. Kot primer turističnega spominka Pragerskega zato predlagamo posušeno glino v prahu, ki bi jo pakirali v platnene vrečke, na katerih bi bil motiv lokomotive Katice. Glino bi lahko kupili tudi tisti, ki bi želeli iz nje nekaj izdelati. Kot uporaben spominek smo izdelali obesek za ključke, saj je ta vrsta spominka med anketiranci zelo priljubljena. Obesek smo izdelali iz lesene plošče s pomočjo laserskega tiskalnega stroja. Zelo dobra se nam je zdela tudi zamisel, da bi ustvarili kulinaričen spominek, ki bi ga lahko tako domačini kot obiskovalci kupili ob najrazličnejših prireditvah na Pragerskem. Pri gospodinjstvu smo v preteklem šolskem letu pekli zelo dobre piškote. Pomislili smo, da bi lahko le-ti bili v obliki lokomotive in tako predstavljali naš kraj. Med učenci naše šole smo povprašali, če ima kdo doma tak model. Zelo smo bili veseli, ko nam ga je prinesla učenka 4. razreda. Vse »Pragerske Katice« predstavljamo v spodnji tabeli.

Tabela 1: Možnosti izdelave spominka »Pragerska Katica«

SPOMINEK	LOKACIJA	NAČIN IZDELAVE	PRODAJA	FUNKCIJA
MAGNET	krajevni	maloserijski	občasna in stalna	dekorativni in uporabni
GLINA	krajevni	maloserijski	občasna	uporabni
OBESSEK	krajevni	maloserijski	občasna in stalna	uporabni in dekorativni
KEKSI	krajevni	maloserijski	občasna	uporabni

4.2 Operativni načrt

Pred izdelavo turističnega spominka smo pripravili operativni načrt, v katerem smo predvideli, kateri material potrebujemo za izdelavo. Načrtovali smo, kdo bo poskrbel za določeno fazo nastanka spominka. Določili smo tudi časovni okvir izdelave ter se dogovorili, kje bomo spominke izdelovali. Naše načrte predstavljamo v tabeli 2.

Tabela 2: Načrt izdelave spominka

SPOMINEK	MATERIAL	LOKACIJA IZDELAVE	KOLIČINA
Magnet	glina, magnetek, lepilo	učilnica tehnike, kabinet tehnike (peč za žganje gline)	100 kom
Glina	glina, vrečka iz blaga, vrvica	teren, šola	10 vrečk po ½ kg gline
Obesek	lesena plošča, obroček za obesek	učilnica tehnike, kabinet tehnike (lasersko gravirni stroj)	100 kom
Keksi	moka, maslo, jajca, sladkor ...	učilnica gospodinjstva	50 vrečk po 150 g

4.2.1 Sodelavci

Pri izdelavi turističnih spominkov, njihovi promociji in prodaji smo oblikovali organizacijski tim, ekipo Pragerska Katica, v kateri so člani turističnega krožka, avtorji raziskovalne naloge in mentorici. Organizacijski tim pozna celoten potek izdelave spominkov. Določili smo vodji organizacijskega tima, učenko Emo Doberšek ter učiteljico Majdo Vaupotič. Vodji po predhodnem posvetu z ostalimi člani tima jasno opredelita naloge posameznih sodelujočih in opozorita na doslednosti pri prevzemanju odgovornosti. Za uspešno izvedbo projekta smo potrebovali kar nekaj notranjih in zunanjih sodelavcev, tudi različnih društev in organizacij. Najpomembnejše navajamo v tabeli.

Tabela 3: Sodelujoči v izvedbi pragerskih spominkov

NOTRANJI SODELAVCI:	ZUNANJI SODELAVCI:
gospod David Vodušek, učitelj tehnike	Krajevna skupnost Pragersko Gaj
gospod Ivo Tisaj, učitelj likovne umetnosti	Turistično društvo Breza
gospod Miro Brdnik, hišnik	Društvo upokojencev Pragersko
učenci 7. in 9. razreda	Kulturno društvo DPD »Svoboda« Pragersko
gospa Danica Veber, ravnateljica	Zavod za kulturo Slovenska Bistrica
gospod Domen Babič, vodja šolske prehrane	TIC Slovenska Bistrica

4.3 Magnet »Pragerska Katica«

Pri oblikovanju magneta smo želeli, da ga izdelamo sami na osnovi prave »Katice«. Učenka Una Murko je sprejela izziv in ustvarila podobo »Pragerske Katice«. Svoj postopek je kratko opisala: »Pri izdelavi pragerske lokomotive sem si morala najprej pomagati s fotografijami in iz njih izdelati načrt, kako naj bi bila videti. Pozorna sem bila predvsem na bolj izrazite podrobnosti, kot je lega koles, širina in višina dimnika ter seveda sama velikost izdelka. Na list papirja sem narisala načrt poenostavljene lokomotive, ki sem jo potem prenesla v obliki reliefa na glineno podlago. Zaradi velikosti predmeta sem si pomagala z raznimi majhnimi ter tankimi rezili in pripomočki za oblikovanje. Glina se rada lepi na podlago, zato sem uporabila gladko leseno deščico. Seveda sem ob sebi imela načrt, s katerim sem si velikokrat pomagala. Ko sem bila zadovoljna z obliko, velikostjo in podrobnostmi, sem neravne površine izravnala s prstom in vodo. Čez noč sem počakala, da se je izdelek posušil in ga nato odnesla učitelju za likovno vzgojo. Ta je vlak premazal, poravnal še zadnje razpoke in glinena lokomotiva je bila na koncu z nekaj popravki končana.«

S pomočjo učitelja likovne vzgoje smo se naučili iz unikatnega glinenega izdelka izdelati model za nadaljnjo izdelavo magnetov. Originalni izdelek smo namreč odtisnili v mavec in tako dobili želeni model magnetka »Pragerska Katica«.

Slika 16: Učenka pri izdelavi vzorca magnetna

(Avtor: Lana Murko, 2019.)

4.3.1 Od kod ime Katica?

Vsi, ki živimo na Pragerskem, vemo, da se naša muzejska lokomotiva »po domače« imenuje Katica. Vprašali smo se, od kod to ime izvira. Žal odgovora nismo dobili kar na dlani. Pri tem sta nam najbolj pomagala gospa Furek in Milan Lah, ki je trenutni predsednik Turističnega društva Breza. Zaupala sta nam zgodbo, ki se je prenašala po ustnem izročilu med kražani, nihče pa je še ni zapisal. Odločili smo se, da na osnovi te pripovedi ustvarimo zgodbo o Katici, ki bi še bolj pripomogla k prodaji in prepoznavnosti našega kraja. Ob nakupu turističnega spominka bi kupec dobil tudi zapisano zgodbo o »pragerski Katici«.

»Na Madžarskem je stala velika delavnica, ki je mnoge ljudi že od nekdaj zanimala. Vedno znova so čakali, da se bodo odprla njena velika vrata in opazovali, kaj bodo videli za njimi. Tu in tam je iz delavnice pripeljal vlak in odpeljal v širni svet, kdo ve, kam. Nekega dne je iz delavnice zapeljal še posebej lep vlak, ki je ljudi takoj navdušil. Neki delavec je opazil navdušenje in ljudem povedal, da je to lokomotiva Maruška in da potuje v Slovenijo.

Na njeni prvi vožnji v Sloveniji je ob železnici stal majhen fantič Jan in z velikim občudovanjem in široko odprtimi očmi in usti opazoval prelepo lokomotivo, ki je za seboj vlekla vagona.

Minilo je nekaj let in deček si je v življenju želel početi nekaj, pri čem bo lahko vedno povezan z vlaki. Tako je postal strojevodja. Kot je bilo takrat v navadi, je imel vsak

strojevodja dodeljen svoj vlak. Jan je imel še posebno srečo, saj so mu dodelili prav lokomotivo Maruško, ki jo je opazoval že kot majhen deček. Vsak dan je z veseljem prevažal ljudi s Pragerskega v Mursko Soboto. Nekega dne, ko je vlak odpeljal ob običajni uri, je Jan opazil, da za vlakom teče neka gospa. To se je nato ponavljalo dan za dnem. Strojvodji se je to zdelo nenavadno, zato se je pozanimal, kako ji je ime. Izvedel je, da je to gospa Katica, ki je namenjena na delo. Nekega dne se je Jan odločil, da jo počaka, da vsaj ta dan ne bo zamudila v službo. Katica mu je bila za to dejanje zelo hvaležna, zato se mu je prav lepo zahvalila, mu obljubila, da se to ne bo več ponovilo in odšla. Njena obljuba seveda ni držala, saj je vlak vsak dan čakal prav nanjo in zato zamujal. Ostali potniki so z začudenjem opazovali, kako Katica vsak dan teče za vlakom, kako jo strojevodja počaka in šele ko vstopi, vlak odpelje. Bili so zaskrbljeni, saj so zato tudi sami zamujali. Kadar se vlak ni pravočasno premaknil, so pogledali skozi okno in rekli: »O, poglej jo, našo Katico! Že spet zamuja.« Čez čas so tako potniki kot tudi vsi zaposleni začeli lokomotivo, ki je bila sicer bolj počasna in je vlekla vlak, na katerega je Katica vedno zamujala, klicati »Katica«. To ime se je ohranilo vse do danes, ko lokomotiva Katica prav nič več ne zamuja, saj stoji ob pragerski železnici in čaka, da si jo kdo ogleda in se spomni te zgodbe, ki se je odvijala dan za dnem na Pragerskem. Na njeno pravo ime, Maruška, so vsi čisto pozabili.«

Slika 17: Glineni magnetki

4.4 Obesek »Pragerska Katica«

Po oblikovanju magnetka smo se lotili izdelave obeska za ključe. Nabavili smo obročke za obesek in lesene plošče. Avtorica glinene Katice je podobo »Pragerske Katice« narisala kot risbo, ki smo jo skenirali. S pomočjo učitelja tehnike, gospoda Davida Voduška, smo skico s CNC-laserjem prenesli na les. Za postopek obdelave smo uporabili graviranje in lasersko rezanje. Na sprednji strani obeska je napis Katica, na zadnji strani pa Pragersko.

Slika 18: Obeski "Pragerska Katica"

4.5 Glina »Pragerska Katica«

Uporaba gline v ljudski medicini sega daleč v prazgodovino, saj so bili prvi zapisi o uporabi t. i. medicinske gline odkriti že v Mezopotamiji okoli leta 2500 pr. n. št. Tudi stari Egipčani so poznali njene zdravilne lastnosti in jo uporabljali kot protivnetno in protibolečinsko snov, opisovali so njeno uporabo pri različnih zdravstvenih težavah – od prebavnih motenj do kroničnih očesnih obolenj. V Sloveniji se je prvi začel zanimati za glino in za njene pozitivne učinke pater Simon Ašič. Pri oblikovanju tega turističnega spominka smo izdelali samo predlog oz. načrt, sama izpeljava oz. izdelava nam za enkrat še ni uspela. Na Pragerskem bi lahko, vsaj v manjši količini, kopali glino. Po izkopu bi se glina pregledala in ločila na glino, primerno za kozmetične namene, in tisto za ustvarjanje. Sledilo bi obvezno sušenje na soncu. Glino bi v obliki prahu pakirali v vrečke iz blaga, na katerih bi uporabili kot znak »Pragersko Katico«.

Menimo, da bi to lahko bila tudi odlična poslovna priložnost za kakšnega krajana Pragerskega, ki ga delo z glino veseli in zanima. Danes se ljudje tudi vedno bolj zavedamo pomena zdravega načina življenja. Na ta način bi oživel tradicijo Pragerskega, obudili našo naravno dediščino ter hkrati poskrbeli za trajnostni razvoj kraja.

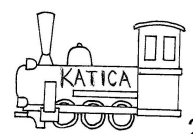
4.6 Keksi »Pragerska Katica«

Odločili smo se, da bomo pripravili tudi kulinarčni spominek. Ponujali oz. prodajali bi ga le občasno, na raznih prireditvah, ob praznikih, srečanjih društev. Piškoti bodo imeli obliko lokomotive, saj smo modelček dobili od ene izmed učenk naše šole. Piškote bomo pakirali v vrečke po 150 g. Pridali bomo zapisano zgodbo o Katici. Tudi piškote smo poimenovali »Pragerska Katica«. Uporabili smo recept za piškote, ki nam ga je zaupala učiteljica gospodinjstva, gospa Ivanka Hernet. Zmešali smo jajci, sladkor, maslo in vanilin sladkor. Presejali smo pecilni prašek in moko ter ju dodali zmešanim sestavinam. Vse skupaj smo še enkrat premešali, razvaljali in z modelčkom izrezali kekse. Nato smo jih dali v pečico, ogreto na 190 stopinj Celzija, za 5 do 10 minut.

Slika 19: Piškoti "Pragerska Katica"

5 FINANČNI NAČRT TURISTIČNEGA PROIZVODA

Pri finančnem načrtu turističnega proizvoda smo preračunali, koliko bi stal določen turistični spominek na kos. To smo naredili tako, da smo upoštevali vse stroške, ki nastanejo pri izdelavi turističnega proizvoda. V končno ceno smo torej všteli stroške materiala, ki bi ga porabili za izdelavo enega turističnega spominka, promocijo, ki bi bila potrebna za možnost prodaje izdelka ter sam proizvod. Upoštevati moramo tudi, da je z izdelkom treba tudi nekaj zaslužiti za nadaljnji razvoj KS Pragersko Gaj.

5.1 Stroški materiala

Tabela 4: Predvideni stroški materiala za spominke

Spominek	Material	Količina/enota	Cena/€	Končna cena/kos
Magnet	- glina terakota, - lepilo za vroče lepljenje, - magnetek.	25 kg 1 kos 100 kom.	14,97 3,00 12,00	3 EUR
Glina	- glina, - platnena vrečka, - potisk, - papir za navodilo.	1 kom.	2,70	6 EUR (0,5 kg)
Obesek	- lesena plošča, - obroček, - lak za zaščito.	1 m ² 1 kom.	7,5 1,20	3 EUR
Piškot	- moka, jajca, sladkor, maslo, vanili sladkor, - vrečka za pakiranje, - rafija, lepenka, papir.			3 EUR (150 g)

Pozanimali smo se tudi, kako je s prodajo turističnih spominkov. Vprašali smo se, kdo sploh lahko prodaja turistične spominke in kje. Na TIC Slovenska Bistrica so nam pojasnili, da bi šola lahko prodajala spominke samo v primeru, da bi imela to dejavnost registrirano in/ali bi za vsak prodan spominek izdala račun. V njihovi poslovalnici na tak način izdelke prodajajo dijaki turističnega podmladka Srednje šole Slovenska Bistrica. Zaposlena na TIC-u nam je pojasnila, da je to t. i. koncesijska prodaja. Pri računovodkinji naše šole smo se zato pozanimali, kako bi naša šola lahko prodajala spominke. Ugotovili smo, da je to skorajda nemogoče, kajti za vsak izdelek bi morali izdati račun, kot izobraževalna ustanova pa nimamo registrirane tovrstne dejavnosti. Spomnili smo se, da tudi na naših novoletno-božičnih bazarjih lahko za izdelke učencev dobimo »le« prostovoljne prispevke.

Glede na ugotovljeno in po pogovoru z gospo Mileno Furek smo se odločili, da za enkrat turistične spominke lahko ponujamo na prireditvah in zanje pobiramo prostovoljne prispevke. Okvirno ceno izdelkom smo sicer postavili in stalna prodaja na določenih mestih, kot je bencinska črpalka Petrol, strelišče, železniška postaja, nam ostajajo izziv za prihodnje.

Za izdelavo 100 magnetkov, 100 obeskov, 50 vrečk keksov po 150 gramov ter oblikovanje stojnice in promocije na turistični tržnici smo dobili donacijo KS Pragersko Gaj v višini 250 EUR.

6 TRŽENJE IN PROMOCIJA

Na začetku raziskovanja, ko smo se odločili za sodelovanje z našo nalogo in smo iskali ideje za pisanje, smo si zadali nekaj ciljev, ki bi nam predstavljali izziv. Med drugim želimo, da bi se turistični spominki Pragerskega lahko stalno prodajali ter se uporabljali tudi kot promocijsko gradivo. Predvsem si želimo, da ne bi spominki utonili v pozabo, kot so že v preteklosti. Še posebej bi bili veseli, če bi se »pragerska Katica« uveljavila tudi kot logotip Pragerskega. Zavedamo se, da uspeha ne bomo dosegli brez dobre reklame, zato bomo ob TIC-u za pomoč prosili tudi občinski časopis, Tednik Panorama. Turistični spominek bomo predstavili na spletni strani OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava in v šolskem glasilu. Predstavitev izdelkov boste lahko slišali in videli iz prve roke, saj se bomo udeležili predstavitev naloge s turistično tržnico v Mariboru in Slovenski Bistrici.

Turistične spominke bomo predstavili na spletni strani TD Breza ter spletni strani DPD »Svoboda« Pragersko. Spominke bomo promovirali na Facebook strani TD Breza in KS Pragersko Gaj.

Največjo promocijo pri mladih si obetamo preko družabnih omrežij, zato smo ustvarili Instagram profil »Katica«. Sproti ga spremljamo, objavljamo nove ideje, omogoča pa nam tudi povezavo z ostalimi ponudniki in s tem tudi promocijo. Naši sledilci so redno obveščeni o vseh novostih in spremembah, ki smo jih uvedli.

Slika 20: Instagram "pragerska_katica"

(Vir: Instagram, 2018.)

Vsi pripravljene spominki imajo logotip lokomotive »Katice«, ki ga je oblikovala ena izmed avtoric turistične naloge. Želimo si, da bi simboliziral Pragersko.

Priložnosti, ob katerih bi lahko prodajali turistične spominke:

- »Pragerski pisker«, tradicionalna kulinarična prireditev v septembru;
- »gregorjevanje«, na predvečer gregorjevega, 12. marca, ali na najbližjo nedeljo popoldan;
- božična razstava in adventna stojnica Turističnega društva Breza v mesecu decembru;
- odprtja razstav v muzejskem vagonu, vodnem stolpu;
- predavanja, okrogle mize;
- dobrodelni novoletno-božični koncert ...

7 ZAKLJUČEK

Učenci in mentorici smo se za izdelavo turistične naloge odločili, ker nas zanima turizem, ker radi potujemo in si kupujemo spominke. Želimo si, da bi si tudi turisti in obiskovalci našega kraja svoj obisk zapomnili in ga z nakupom spominka ohranili v še trajnejšem spominu. Med izdelavo naloge smo se tudi mi naučili veliko novega, tako o tem, kaj turizem sploh je, kot tudi o bogastvih našega kraja. Spoznali smo se s tem, kako lahko neko idejo natančneje oblikujemo, razvijemo in tudi uresničimo. Podrobneje smo spoznali turistične dejavnosti in turistične organizacije, ki že delujejo v našem kraju, se z njimi povezali in razvili uspešno sodelovanje.

S pomočjo mentoric in ostalih sodelujočih sodelavcev smo izdelali načrt za izdelavo turističnega spominka. Raziskavo smo začeli z anketiranjem učencev naše šole in domačinov Pragerskega. Njihove odgovore in ideje smo vključili v naš projekt. Odgovorili so, da se jim za simbol in hkrati kot turistični spominek zdi najprimernejša lokomotiva Katica, ki stoji ob pragerskih zapornicah. Po njihovem mnenju ključno vlogo igrajo videz, kakovost in uporabnost spominka. Po njihovih in naših mnenjih smo zasnovali načrt in ga tudi izvedli. Po pregledu in štetju anket smo naredili grafikone, ki prikazujejo rezultate ankete. Nato smo zapisali intervju z gospo Mileno Furek, ki je bila dolgo predsednica Turističnega društva Pragersko-Gaj. Pomagala nam je zasnovati načrt, ki smo ga kasneje realizirali. Pogovorili smo se tudi o možnostih prodaje.

Večina mladih danes preživi veliko časa na družabnih omrežjih. Da bi naše izdelke in naše delo opazilo čim več ljudi, smo ustvarili profil na Instagramu, kjer smo objavljali potek našega dela in beležimo vse novosti, ki jih uvajamo.

Ena od avtoric turistične naloge je hkrati izdelala tudi vzorec za izdelavo magneta. Izziv je sprejela z velikim navdušenjem in ga opravila z odliko. Prav tako smo spekli piškote, ki se lahko prodajajo ob posebnih priložnostih in dogodkih na Pragerskem. Turistični spominek Pragerskega smo dopolnili še z obeskom za ključke, ki prav tako nosi podobo Pragerske Katicice. Kot posebno priložnost za razvoj Pragerskega smo oblikovali zamisel, da bi obudili kopanje glin, jo posušili in prodajali v lepotilne in zdravilne namene. Lahko bi jo tudi prodajali kot material za ustvarjanje.

Po pripovedovanjih gospoda Milana Laha smo spisali zgodbo o lokomotivi Katici, kjer je predstavljena gospa Katica, ki je vedno zamujala na vlak, ki jo je vozil na delo. Ostali potniki so se začeli spraševati, čemu takšna zamuda, strojevodja pa jim je pojasnil, da gospa vedno zamuja.

Upamo, da bo zgodba o Pragerski Katici zaživela med domačini ter pritegnila obiskovalce in turiste Pragerskega, da si jo bodo v obliki spominka odnesli s seboj.

Veseli bi bili, če bi se uresničila tudi naša ideja o ponovni uporabi pragerske glin, ki je odločilno vplivala na razvoj našega kraja.

8 OSNUTEK PREDSTAVITVE NA TURISTIČNI TRŽNICI

Na turistični tržnici bo 8 učencev skušalo na čim privlačnejši način predstaviti turistične spominke Pragerskega. Štirje učenci bodo ves čas ob stojnici, ostali bodo obiskovalce vabili k obisku. Učenci se bodo pri svojih zadolžitvah menjavali. Osrednji motiv stojnice bo lokomotiva Katica. Zaživela bo zgodba o Katici, mladenki, ki je venomer zamujala na vlak. Za obiskovalce smo pripravili tudi igro, v kateri bodo nagrade turistični spominki Pragerskega. Obiskovalci se bodo lahko posladkali z okusnimi piškoti »Pragerska Katica«.

9 VIRI IN LITERATURA

9.1 Literatura

- *Gradivo: spominek*. SSKJ. Dostop: bos.zrc-sazu.si/sskj (9. 11. 2018).
- *Gradivo: spominki*. MIZS. Dostop: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Gradiva_ESS/CVZU/partnerstva/CVZU_13PARTNERSTVA_ZIKC_Turisticni.pdf (10. 11. 2018)
- *Gradivo: turistični spominki*. Študentski. Dostop: https://studentski.net/gradivo/vis_scv_git_tdk_sno_turisticni_spominek_01 (10. 11. 2018).
- Ingolič, A. *Zgodbe mojega jutra*. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1979.
- Jakič, I. *Vsi slovenski gradovi: Leksikon slovenske grajske zapuščine* Ljubljana: DZS, 1997. ISBN86-341-1771-5
- Janisch, J.A. *Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark*. Graz: Verlag für Sammler. Graz, 1978.
- *Kako prebuditi pragerske dvorjane* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2013.
- Lah, M. *Domačin Pragerskega*, (ustno sporočilo), 15. 11. 2017.
- *Lov na Pragerjev zaklad* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2018.
- Munda, M. *Pragersko (kronika)*. Zavod za kulturo Slovenska Bistrica. Slovenska Bistrica, 2017.
- *O kraju*. Turistično društvo Breza Pragersko Gaj. Dostop: <http://tdbreza.si/o-kraju/> (november 2018).
- Pajtler, F. in dr. *Pragersko skozi čas*. Pragersko-Gaj: Krajevna skupnost: Turistično društvo Breza, 2006.
- *Pragerske zgradbe govorijo* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2017.
- *Po poti z ribniško deklico* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2015.
- *Register nepremične kulturne dediščine*. Republika Slovenija, Ministrstvo za kulturo. Dostop: <http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=20152> (10. 12. 2018).
- *Strelnski center Gaj šport, Pragersko*. Info-Slovenija. Dostop: <https://www.info-slovenija.si/sl/imenik/sport-in-rekreacija/sportni-objekti/strelnski-center-gaj-sport-pragersko> (november 2018).
- *Vlaki.info*. Dostop: <http://www.vlaki.info/forum/viewtopic.php?f=21&t=5682&start=135> (januar 2014).
- Austrian Steam Base. *Lokomotive / Locomotive: JŽ 125-037 (ex MÁV 326,299)*. Dostop: <https://www.dampflok.at/index2.html?/651.html> (5. 12. 2018).

9.2 Viri

- Furek, M., članica TD Breza, 2018, 2019.
- Lah, M., predsednik TD Breza Pragersko Gaj, 2018.

VIRI SLIK

- Opekarna Pragersko: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:IMG-AT7AC51Q>

- Strelski center Gaj iz zraka: <https://www.info-slovenija.si/sl/imenik/sport-in-rekreacija/sportni-objekti/strelski-center-gaj-sport-pragersko>
- Vodni stolp: <http://tdbreza.si/o-kraju/vodni-stolp/>
- Železniška postaja: tdbreza.si/o-kraju/

10. PRILOGE

10.1 Anketni vprašalnik

Učenci OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, v okviru državnega festivala Turizmu pomaga lastna glava raziskujemo turistične spominke. Z anketo želimo pridobiti podatke, ki nam bodo koristili pri oblikovanju turistične naloge in spominka za naš kraj. Prosimo Vas, da natančno odgovorite na vprašanja. Za Vaše odgovore se Vam iskreno zahvaljujemo. Anketa je anonimna.

Obkrožite črko pred ustreznim odgovorom ali odgovorite na vprašanje.

1. SPOL: M.   Ž.
2. Starost: a) Učenec/ka OŠ.   b) Od 14 do 25.   c) Od 26 do 65.   c) Nad 65.
3. Ali kupujete spominke?   DA.   NE.
4. Zapišite, katere spominke si kupite ali bi jih želeli kupiti v kraju, ki ga obiščete. Razvrstite jih tako, da na prvo mesto zapišite tistega, ki ga kupite ali bi ga želeli kupiti največkrat.

1. _____
2. _____
3. _____

5. Obkrožite, lahko največ 3 (tri) odgovore.

Ob nakupu spominka mi je najpomembnejše:

- a) cena.
- b) videz, da spominek mi je všeč.
- c) praktičnost oz. uporabnost.
- d) velikost.
- e) embalaža.
- f) material.
- g) skladnost izdelka z znamenitostjo, krajem, dogodkom ...

6. katero značilnost Pragerskega bi upodobili na turističnem spominku našega kraja?

---

7. Katera slika najbolj simbolizira podobo Pragerskega? Obkrožite jo.

10.2 Prošnja za donatorstvo

OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko
Pionirska ul. 13
2331 Pragersko

KS Pragersko Gaj
Kolodvorska ul. 3
2331 Pragersko

Prošnja za donatorstvo

Učenci OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko smo se tudi letos prijavi na državni festival Turizmu pomaga lastna glava, na katerem uspešno sodelujemo že vrsto let.

Za čim boljše predstavitev kraja, Krajevne skupnosti in šole bi potrebovali Vašo finančno pomoč.

Denarna sredstva bi namenili izdelavi turističnih spominkov ter nabavi materiala, s katerim bomo turistično nalogo promovirali na turistični tržnici.

Material, ki bi ga potrebovali:

magnetki, obročki za obeske, glina, silikonski vložki za vroče lepilo, lak za lakiranje žgane gline, zaščitna barva za les, lesena plošča, material za izdelavo in okrasitev stojnice na tržnici.

Za finančno pomoč in podporo se Vam najlepše zahvaljujemo.

S spoštovanjem,

učenci OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava,
avtorji turistične naloge, ter
mentorici Bojana Marin in Majda Vaupotič